

KINNITATUD
direktori 19.09.2018
käskkirjaga nr 103
MUUDETUD
direktori 14.09.2022
käskkirjaga nr 59

ILMATSALU PÕHIKOOLI KIRJALIKE TÖÖDE VORMISTAMISE JUHEND

Ilmatsalu Põhikooli kirjalike tööde vormistamise juhend on sätestatud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 71 lg 2 punkt 3 alusel

I Üldised vormistamisnõuded

Kõigis Ilmatsalu Põhikoolis esitatavates elektrooniliselt vormistatud töödes järgitakse kirjalike tööde vormistamise juhendit.

1. Töö esitatakse A4 formaadis.
2. Teksti vormistamisel kasutatakse Times New Romani kirjatüüpi, tähesuurus 12 p.
3. Töö vormistatakse reavahega 1,5.
4. Lehe serva jäetakse vasakule äärde 3 cm ning paremale, üles ja alla 2,5 cm vaba ruumi.
5. Pealkirja suurus on pealkiri 14 p ja paksus kirjas, alapealkiri 12 p ja paksus kirjas.
6. Pealkirjad vormistatakse pealkirjade vormingus (näiteks Pealkiri/Heading 1) ja joondatakse lehe vasakusse serva.
7. Pealkirja lõppu punkti ei lisata.
8. Pealkiri ja alapealkiri eraldatakse eelnevast ja järgnevast tekstist ühe tühja reaga.
9. Teksti vormistamisel kasutatakse rööpjoondust.
10. Lõikude alguses kasutatakse taandrida (1,27 cm, Tab klahviga).
11. Leheküljed nummerdatakse, v.a tiitelleht. Leheküljenumber lisatakse lehe alla paremasse serva. Leheküljenumbrite vormistamisel kasutatakse kirjastiili Times New Roman, tähemärgi suurus 12 p.
12. Google Drive'is esitatava töö failinimi algab õpilase täisnimega ning sisaldab töö pealkirja (nt *Pille Kask. Tarbijana olen säästlik*).
13. Failina esitatava töö failinimi algab täisnimega ning sisaldab töö pealkirja (nt *Pille Kask. Tarbijana olen säästlik*).

II Loovtöö ja referaadi kirjutamise ja vormistamise juhend

1. Töö vormistamisel kasutatakse üldisi kirjalike tööde vormistamisnõudeid.
2. Loovtöö ja referaadi osad on:
 - a) tiitelleht,
 - b) sisukord,
 - d) sissejuhatus,
 - e) põhiosa (peatükkide ja alapeatükkidena),
 - f) kokkuvõtte,
 - g) kasutatud kirjandus,
 - h) lisad.

III Tiitellehe vormistus

1. Tiitelleht algab ülaservalt kooli nimetusega – Ilmatsalu Põhikool (Times New Roman, 12 p) joondusega keskele.
2. Umbes tiitellehe keskele kirjutatakse töö pealkiri (Times New Roman, paks kiri, 14 p).
3. Pealkirja alla märgitakse töö tüüp, näiteks referaat või loovtöö (Times New Roman, 12 p).
4. Tiitellehe paremasse serva joondatult kirjutatakse töö autori ja juhendaja(te) nimed (Times New Roman, 12 p).
5. Tiitellehe allserva ja joondusega keskele märgitakse referaadi valmimiskoht ja -aasta (Times New Roman, 12 p).

Näide:

Ilmatsalu Põhikool

Maasikad

Referaat

Koostaja: Pille Kask
Juhendaja: Sille Ploom

Tartu 2021

IV Sisukorra vormistus

1. Sisukord on tiitellehe järel.
2. Sisukorra loomisel kasutatakse automaatset sisukorda. Automaatse sisukorra lisamiseks tuleb pealkirjad vormistada pealkirja laadidega.
3. Sisukord sisaldab iga peatüki ja alapeatüki täpset pealkirja ning vastavat leheküljenumbrit (k.a Lisade).
4. Lisad loetletakse sisukorras ühekaupa (Lisa 1, Lisa 2, Lisa 3 jne).

Näide:

Sisukord

Sissejuhatus	3
Monteerimine	4
Video töötlemine	6
Video postitamine	8
Kokkuvõte	9
Kasutatud kirjandus	10
Lisa 1	11
Lisa 2	11
Lisa 3	11

V Lisade vormistus

1. Kõik lisad peavad olema nii põhitekstis kui lisade peatükis välja toodud.
2. Lisad paigutatakse neile viitamise järjekorras.
3. Lisad nummerdatakse (Lisa 1, Lisa 2, Lisa 3 jne). *Lisa number tekib selle järgi, mis järjekorras neile tekstis viidatakse.*
4. Lisade alla kuuluvad: ankeetküsitlused, graafikud, fotod jne.
5. Vajadusel võib kasutada teksti sees (põhiosas) jooniseid ja tabeleid. Joonisele lisatakse allkiri, tabelile pealkiri.
6. Fotod esitatakse lisa ja allkirjastatakse (kes või mis on fotol, foto autor). Lisades kasutatud fotod paigutatakse lehele ökonoomselt (otstarbekalt).

Näide lisa (foto) vormistamise kohta

Lisa 2

7.–9. klassi kategooria I koha võidupilt. Foto: Eva Vilu.

VI Viitamine

Tekstis viidatakse kõikidele autoritele, kelle ideid või seisukohti oma töös kasutatakse. Tekstis tuleb lisada viide igale lõigule või lausele, mis ei ole töö autori enda kirjutatud või välja mõeldud või kasutatakse teise autori mõtteid ja ideid.

Teiste autorite seisukohti või uurimisandmeid esitatakse tekstis kas tsitaatidena või refereeringutena.

Tsitaat peab kõigis oma osades vastama originaaltekstile ja esitatakse jutumärkides või kursiivis. Viide järgneb kohe pärast tsitaati lõpetavaid jutumärke või kursiivi lõppu.

Viitamisel võib valida **tekstisises** ja **joonealuse viitamise** vahel. Kogu töös kasutatakse ühtset viitamisstiili.

Joonealune viitamine

1. Joonealuses viites esitatakse järgnevad andmed:
 - a. Joonealune viide algab viitenumbriga.
 - b. Autori perekonnanimi ja eesnime esimene täht, mille lõpus on punkt.
 - c. Teose pealkiri on kaldkirjas, selle lõpus on punkt.
 - d. Teose ilmumisandmed (koht, kirjastus, ilmumisaasta), lühend lk ja leheküljenumbrid.
2. Joonealuse teksti vormistus on alati väiksem kui töö enda tekst (Times New Roman, suurus 10 pt, reavahe 1,0).
3. Joonealused viited joondatakse vasakule.
4. Viitenumber pannakse pärast lauselõpupunkti.
5. Kui viitad järjest mitmes lõigus samale allikale, võid kasutada väljendit "Samas." või "*Ibid.*".
6. Hüperlinki ei kasuta ning lingi järele punkti ei panda.

Raamatu viitamine

Autori (või koostaja) perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaasta). *Pealkiri kaldkirjas*. Ilmumiskoht: Kirjastus, leheküljenumber.

Näited

¹ Schulze, H. (2005). *Saksa ajalugu*. Tallinn: Valgus, lk 154-155.

² Tuttelberg, R. (2022). *Tom õpib rahamängu*. EduRuut, lk 75.

³ Samas, lk 76.

⁴ Samas.

Artikli viitamine

Autori perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaasta, kuupäev). *Artikli pealkiri kaldkirjas*. Ajalehe või ajakirja nimi, *ajakirja number*, leheküljenumber.

Näited

¹ Ärm, T. (2015, 26. märts). *Pildid Tartu majaseintel võluvad sügava intellektuaalsusega*. Postimees, lk 53.

² *Kuidas laevakered veekindlaks tehti?* (2015). Imeline Ajalugu, 2, lk 16.

Internetilehekülje viitamine

Autori perenimi, eesnime esitäh. *Teksti pealkiri kaldkirjas*. Külastatud kuupäev. kuu. aasta, aadressil ...

Kodulehekülje nimi. *Teksti pealkiri kaldkirjas*. Külastatud kuupäev. kuu. aasta, aadressil ...

Näited

¹ Voomets, E. *Metsast ahjukütmiseks hao korjamise eest tuleb maksta*. Külastatud 15.06.2022, aadressil <https://www.err.ee/1608630019/metsast-ahjukutmiseks-hao-korjamise-eest-tuleb-maksta>

² Haridus- ja teadusministeerium. *Eestlased välismaal*. Külastatud 11.04.2015, aadressil <https://www.hm.ee/et/tegevused/eesti-keel-ja-voorkeeled/eestlased-valismaal>

Filmi, muusika ja video viitamine

Autori perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaasta). *Video pealkiri*. [Video]. Külastatud kuupäev. kuu. aasta, aadressil ...

Näide

³ Granström, M., Arro, G., & Aus, K. (2018). *Kuidas aju õpib? Jaan Aru*. [Video]. vimeo.com/289749373

Tekstisene viitamine

1. Tekstisel viitamisel märgitakse ära kasutatud allika autori perekonnanimi ja selle loomise aasta, näiteks (Muru, 2019).
2. Viidete vormistamisel lause(te) lõpus on enne alati sulgudes viide ja seejärel peale sulgude lõppu punkt.
3. Viidates samades sulgudes mitmele allikale, esitatakse need tähestikulises järjekorras (arvestatakse esimest autorit). Allikad eraldatakse üksteisest semikooloniga.
4. Internetiallikele viidatakse nii nagu teistele allikatele (autorid, väljaande aasta). Internetiallika viitamisel tekstis ei märgita veebiaadressi.

Ühe autoriga teos

Teksti sees ümarsulgudes esitatakse autori perenimi ja teose ilmumise aasta.

Näide

(Tamm, 2014)

Nimi tekstis, aasta sulgudes

Näide

Tekstis viidates: Tamm (2014) ütles, et

Kahe autoriga teos

Kui autoreid on üks või kaks, kirjutatakse perenimed alati välja. Kahe autori puhul kasutatakse sulgudes &-märki.

Näide

(Tamm & Vaher, 2000)

Kahe autori puhul ühendatakse tekstis perenimed sidesõnaga ja.

Näide

Tamm ja Vaher (2000) töid välja, et ...

Autoreid on kolm ja rohkem

Kui autoreid on kolm või rohkem, siis viidatakse ainult esimesele autorile ja lisatakse tekstis lühend jt. Sulgudes kasutatakse lühendit *et al.*

Näited

Taylor jt (2018)
(Taylor *et al.*, 2018)

Autor või koostaja puudub

Allikale viidatakse pealkirja järgi. Kui pealkiri on pikk, siis kirjutatakse välja selle kaks-kolm esimest sõna ning nende järele kolm mõttepunkti. Kui dokumendil puudub pealkiri ja see pärineb organisatsiooni kodulehelt, viidatakse organisatsiooni nimele.

Näited

(Loodusentsüklopeedia, 2004)
(Koolieelse lasteasutuse riiklik..., 2008)
(Koolieelse lasteasutuse seadus, 1999)

Aasta puudub

Kui teosel puudub ilmumisaasta, kasutatakse viitamisel lühendit *s.a.*

Näited

Koolivägivald (*s.a.*)
Maasik (*s.a.*)

VII Kasutatud kirjanduse loetelu vormistamine

1. Kõik töös viidatud allikad peavad kajastuma kasutatud kirjanduse loetelus.
2. Kasutatud kirjandus esitatakse autorite perekonnanime järgi tähestikulises järjekorras. Ühe ja sama autori teosed järjestatakse ilmumisaaja järgi alates kõige vanemast.
3. Iga kirje sisaldab tavaliselt järgmisi elemente: autori(te) nimi (nimed), allika ilmumise aasta, pealkiri ja kirjastamise andmed.
4. Kui autorit ei ole, siis on järjestamise aluseks allika pealkirja esitäh.
5. Digitaalsetele allikatele viidatakse samade reeglite alusel, mis paberkandjate puhul. Digitaalse allika viitamisel esitatakse autori olemasolul järgmised andmed: materjali autori nimi (nimed), ilmumisaasta, materjali pealkiri, perioodilise väljaande pealkiri, väljaande nr (kui on olemas), külastamise aeg (kuupäev, kuu, aasta), veebiaadress (hüperlinki ei kasutata).
6. Autori puudumisel esitatakse digitaalse allika puhul järgmised andmed: materjali pealkiri, ilmumisaasta, kodulehekülje nimi, külastamise aeg (kuupäev, kuu, aasta), veebiaadress (hüperlinki ei kasutata).
7. Kasutatud kirjandus joondatakse vasakule, reavahe 1,5.

Näited

Raamat
Raamatu autor on teada Autori perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaasta). <i>Pealkiri kaldkirjas</i> . Väljaandmiskoht: Kirjastus.
Näited Ploom, S. (2008). <i>Nõrkused ja tugevused</i> . Tartu: AS Atlex. Laherand, M.-L. (2008). <i>Kvalitatiivne uurimisviis</i> . Tallinn: Infotrükk. Kõiv, M., & Piir, M.-M. (2010). <i>Vanaaeg. Ajalooõpik 6. klassile. II osa</i> . Tallinn: Avita.
Raamatul on koostaja või toimetaja Autori perenimi, eesnime esitäh. (Toim). (Ilmumisaasta). <i>Pealkiri kaldkirjas</i> . Väljaandmiskoht: Kirjastus.
Näide Kikas, E. (Toim). (2010). <i>Õppimine ja õpetamine esimeses ja teises kooliastmes</i> . Tartu: Ecoprint.
Autor või koostaja puudub

Autori nime puudumisel kasutatakse selle asemel ainult raamatu pealkirja, nt teatmeteos.
Pealkiri (Ilmumisaasta). Väljaandmiskoht: Kirjastus.

Näide

Loodusentsüklopeedia (2004). Tallinn: Avita.

Artikkel

Artikkel ajalehes:

Artikli autori perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaasta, kuupäev). *Artikli pealkiri*. Ajalehe nimi, *väljaande number*, leheküljenumbrid.

Leikop, M. (2022, 19. aug). *Nüüd kovisiooni õppima!* Õpetajate Leht, 25, lk 6.

Artikkel ajakirjas:

Artikli autori perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaasta). *Artikli pealkiri*. Ajakirja nimi, *väljaande number*, leheküljenumbrid.

Kuusk, A. (2006). *Loodusõpetuse õpetamisest põhikoolis*. Haridus, 4, lk 10-18.

Digitaalsed allikad

Digitaalne allikas autoriga

Artikli autori perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaasta, kuupäev). *Artikli pealkiri*. Külastatud kuupäev, kuu, aasta, aadressil ...

Näited

Tsõmbarevich, O. (2017, 13. sept). *Kus kasvavad seemned?* Külastatud 24.08.2022, aadressil <https://www.rmk.ee/metsa-majandamine/loodusblogi/kus-kasvavad-seened>

Kukk, T. (2022, 15. mai). *Metsa raiumisele tuleb seada piirid*. Eesti Loodus. Külastatud 24.08.2022, aadressil <https://www.loodusajakiri.ee/uusveeb/wp-content/uploads/2022/05/metsa.pdf>

Vool, A., & Visnapuu, T.-K. (2018). *Õppefilm "Sinimäed"*. Külastatud 25.08.2021, aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=3V3nUoFq2Uo>

Digitaalne allikas ilma autorita

Allika pealkiri (ilmumisaasta). Kodulehekülje nimi. Külastatud kuupäev, kuu, aasta, aadressil

...

Näide

Õppimine (2019). Haridus- ja Teadusministeerium. Külastatud 24.08.2022, aadressil

<https://www.hm.ee/et/kutseharidus-oppimine>

Koerad (2022). Vikipeedia. Külastatud 24.08.2022, aadressil

<https://et.wikipedia.org/wiki/Koer>